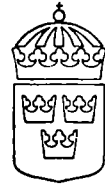

Regeringens proposition

1986/87: 9

om fortsatt giltighet av lagen (1959: 157) med
särskilda bestämmelser om makars
gemensamma bostad och av lagen (1973: 651)
om ogifta samboendes gemensamma bostad

Prop.
1986/87: 9

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i
bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 11 september 1986.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Sten Wickbom

Propositionens huvudsakliga innehåll

Giltighetstiden för de två provisoriska lagar som finns om makars resp.
ogifta samboendes gemensamma bostad föreslås förlängd att gälla till
utgången av år 1988.

1 Förslag till

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1959: 157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad

Härigenom föreskrivs att lagen (1959: 157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad, som enligt lag (1984: 874) gäller till utgången av år 1986, skall fortsätta att gälla till utgången av år 1988.

2 Förslag till

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1973: 651) om ogifta samboendes gemensamma bostad

Härigenom föreskrivs att lagen (1973: 651) om ogifta samboendes gemensamma bostad, som enligt lag (1984: 875) gäller till utgången av år 1986, skall fortsätta att gälla till utgången av år 1988.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 september 1986.

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, K. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, Lindqvist

Föredragande: statsrådet Wickbom

Proposition om fortsatt giltighet av lagen (1959: 157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad och av lagen (1973: 651) om ogifta samboendes gemensamma bostad

Alltsedan år 1948 finns en provisorisk lagstiftning om makars gemensamma bostad. Denna utgörs numera av lagen (1959: 157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad. Den gäller till utgången av år 1986. Innebörden av lagen är att en make när ett äktenskap upplöses kan få ta över makarnas gemensamma bostad även när det inte följer av bestämmelserna i giftermålsbalken. Lagen är tillämplig på fastighet som en av makarna eller makarna gemensamt innehar med äganderätt. Den är också tillämplig på lägenhet som en av dem eller båda innehar med hyres- eller bostadsrätt. Fastigheten eller lägenheten skall uteslutande eller huvudsakligen ha varit avsedd som gemensam bostad för makarna. I fråga om fastigheter krävs att de utgör giftorättsgods. Den make som bäst behöver bostaden har rätt att ta över den, om det med hänsyn till omständigheterna i övrigt kan anses skäligt. Han eller hon skall erhålla den genom bodelning. I fråga om lagens innehåll i övrigt hänvisas till prop. 1959: 70 och 1973: 32.

För ogifta som lever tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden gäller sedan år 1974 en i stort sett liknande reglering. Bestämmelserna finns i lagen (1973: 651) om ogifta samboendes gemensamma bostad. Också denna lag är tidsbegränsad och gäller till utgången av år 1986. Lagen är tillämplig på bostad som någon av de samboende innehar med hyres- eller bostadsrätt. När samlevnaden upplöses har den andre rätt att mot lösen ta över hyres- eller bostadsrätten, om han eller hon bäst behöver bostaden och det med hänsyn till omständigheterna i övrigt kan anses skäligt. Om de samboende inte har eller har haft barn tillsammans får bostaden dock övertas endast om det finns synnerliga skäl. Den som vill ta över bostaden måste begära det inom tre månader från det att han eller hon har flyttat från den. Angående lagens närmare innehåll hänvisas till prop. 1973: 32.

Giltighetstiden för de båda lagarna bestämdes senast år 1984 (prop. 1984/85: 11, LU 7, rskr 10; SFS 1984: 874 och 875).

Regeringen har den 26 juni 1986 beslutat om en proposition med förslag

till bl. a. en äktenskapsbalk och en lag om sambors gemensamma hem. Dessa lagar är bl. a. avsedda att ersätta giftermålsbalken och lagstiftningen om makars resp. ogifta samboendes gemensamma bostad. Lagförslagen innehåller inga ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser. Förslag till sådana bestämmelser kommer att föreläggas riksdagen senare. Propositionen kommer att lämnas till riksdagen inom kort.

Med hänsyn till det anförda förordar jag att lagarna om makars och ogifta samboendes gemensamma bostad får förlängd giltighetstid. Eftersom det alltjämt är osäkert när äktenskapsbalken och lagen om sambors gemensamma hem kan komma att träda i kraft, bör den nya giltighetstiden för de ifrågakvarande provisoriska lagarna lämpligen bestämmas till utgången av år 1988. Övergången mellan de provisoriska lagarna och den nya äktenskaps- och sambolagstiftningen får regleras i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till den nya lagstiftningen.

På grund av lagstiftningsfrågans enkla beskaffenhet är det enligt min mening inte nödvändigt att höra lagrådet i detta ärende.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att anta de inom justitiedepartementet upprättade förslagen till

1. lag om fortsatt giltighet av lagen (1959:157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad,
2. lag om fortsatt giltighet av lagen (1973:651) om ogifta samboendes gemensamma bostad.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.